

Udskriftsdato: 19. december 2025

2022/2 BSF 56 (Gældende)

**Forslag til folketingsbeslutning om at udarbejde en model for
kompensation af borgere og økonomisk straf til kommuner i de tilfælde,
hvor kommunerne begår grove fejl eller deciderede lovbrud i
anbringelsessager**

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om at udarbejde en model for kompensation af borgere og økonomisk straf til kommuner i de tilfælde, hvor kommunerne begår grove fejl eller deciderede lovbrud i anbringelsessager

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende kalenderår at udarbejde en model for og fremsætte den nødvendige lovgivning, som muliggør, at en kommune f.eks. kan straffes med bøder, hvis kommunen begår grove fejl eller deciderede lovbrud i anbringelsessager. Modellen skal som minimum indeholde følgende:

- 1) En dagsafgift på 500 kr. pr. døgn for kommunens overskridelse af sagsbehandlingsfrister uden saglig grund. Afgiften skal tilfalde borgeren.
- 2) En kompensation til borgeren for ikkeøkonomiske tab ved grove forsømmelser og systematiske og væsentlige fejl i sagsbehandlingen begået af kommunen.
- 3) En kompensation til borgeren i form af en overførsel af den besparelse, kommunen eventuelt har opnået ved at træffe en forkert eller ulovlig afgørelse.

Bemærkninger til forslaget

Det er velkendt, at kommunerne laver alt for mange fejl i anbringelsessager.

I Børnesagsbarometret undersøger Ankestyrelsen, i hvilken udstrækning kommunerne overholder centrale krav i serviceloven, når de behandler sager om udsatte børn og unge. Undersøgelsen laves en gang om året. I Børnesagsbarometrets »Samlede hovedresultater 2020-2022«, Ankestyrelsen, juni 2022, fremgår det, at kravet om en samtale med barnet om en påtænkt foranstaltning – eksempelvis en anbringelse – før kommunen træffer afgørelsen, kun bliver overholdt i 57 pct. af sagerne. Ligeledes er kravet om at følge op på en foranstaltning senest 3 måneder efter kun overholdt i 50 pct. af sagerne. Herudover er afslutning af en børnefaglig undersøgelse inden for fristen på 4 måneder kun overholdt i 35 pct. af sagerne.

Hertil kommer, at der jævnligt er sager i medierne, der beskriver alvorlige fejl og deciderede ulovligheder i forbindelse med kommunernes sagsbehandling på anbringelsesområdet. Som et nyligt eksempel kan sagerne fra Langeland Kommune nævnes. Her fremgår det af artiklen »10 års ulovligheder forfølger Langeland Kommune i børnesager«, Jyllands-Posten, den 17. april 2022, at kommunen de seneste 10 år har haft problemer med at overholde loven – bl.a. i forhold til at overholde de lovpligtige børnesamtaler med anbragte børn og lave handleplaner og børnefaglige undersøgelser.

Det er forslagsstillernes holdning, at der er behov for en ny tilgang til kommunernes sagsbehandling i anbringelsessager. Problemerne har eksisteret alt for længe på trods af flere forsøg på at få rettet op på udfordringerne. Der er således behov for at styrke retssikkerheden for borgerne, ved at kommunerne kan straffes, når de begår lovbrud. Derigennem vil man også anspore kommunerne til at prioritere området højere og til at overholde tidsfrister og give et klart incitament til at begrænse de alt for mange fejl og lovbrud, der desværre sker i dag.

Hidtidige tiltag for at nedbringe antallet af fejl og lovbrud i anbringelsessager har ikke haft tilstrækkelig effekt. Flere forskere og organisationer har i den forbindelse givet udtryk for, at kommunerne slipper for billigt, når det kommer til fejl og lovbrud i dag. Der kan f.eks. henvises til artiklen »Kommuner slipper billigt for fejl og lovbrud: Det er tid til at overveje straf«, Kommunen.dk, den 16. juni 2022.

Konkret foreslås det således, at regeringen pålægges at udarbejde en model for, og herefter fremsætte den nødvendige lovgivning, der muliggør, at kommunerne stilles økonomisk til ansvar for fejl og lovbrud begået på anbringelsesområdet.

Modellen kan eksempelvis indebære, at der indføres en dagsafgift for overskridelse af sagsbehandlingsfrister, medmindre der er tungtvejende saglige grunde hertil eller vi overskridelsen alene er forskyldt af borgeren selv. Dagbøderne skal både gælde for de frister, som fremgår af lovgivningen, og de eventuelle frister, som kommunerne selv har fastsat i forbindelse med behandlingen af en sag.

Herudover skal modellen indeholde en økonomisk kompensation til borgerne for ikkeøkonomiske tab ved grove forsømmelser og systematiske og væsentlige fejl i sagsbehandlingen begået af kommunen. Kompensationen skal gives, når der kan påvises fejl, uanset om det kan konstateres, om der har været en besparelse for kommunen.

Endelig skal modellen indeholde en mulighed for kompensation til borgeren i form af overførsel af den fulde besparelse, som en kommune eventuelt har opnået ved at træffe en forkert eller ulovlig afgørelse.

Afgørelser om anbringelser er et ekstremt indgribende tiltag med store personlige konsekvenser for alle involverede parter. Derfor er det forslagsstillernes opfattelse, at det er helt uacceptabelt, at der fortsat sker så mange fejl på området. Når der er tale om børn og unge, er behovet for hurtige og korrekte afgørelser særlig vigtigt. Derfor findes det nødvendigt at fremsætte dette beslutningsforslag.

Skriftlig fremsættelse

Mette Thiesen (DF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at udarbejde en model for compensation af borgere og økonomisk straf til kommuner i de tilfælde, hvor kommunerne begår grove fejl eller deciderede lovbrud i anbringelsessager.

(Beslutningsforslag nr. B 56)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.